

Kamer van de Middenstand

Initiatiefadvies van 15 januari 2007

***« Kleinhandelsbeleid in het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest »***

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING.....	3
ADVIES	4
1. HANDELSVESTIGINGEN	4
2. HANDELSSTEDENBOUWKUNDE.....	5
2.1 <i>Stedenbouwkundige plannen</i>	5
2.2 <i>Administratieve procedures</i>	6
2.3 <i>Inventaris, observatorium en klantenstudies</i>	6
2.4 <i>Stedenbouwkundige lasten en fiscaliteit</i>	7
2.5 <i>Handelskerncontract</i>	7
2.6 « <i>Handelsmix</i> »	7
2.7 <i>Stedenbouwkundig overleg en stedenbouwkundige zekerheid</i>	8
3. ONTWIKKELINGSFONDSEN	8
4. HANDELSAANBOD.....	9
5. FISCALITEIT	10
6. VEILIGHEID EN LEEFMILIEU	12
7. MOBILITEIT	12
8. PARKEREN	14
9. OPRICHTING VAN ONDERNEMINGEN EN ADMINISTRATIEVE FORMALITEITEN	15
10. BEVORDERING VAN DE HANDEL.....	16
11. TOERISME	17
12. WERKGELEGENHEIDSBELEID	17
13. OPLEIDING VAN HANDELAARS EN HUN PERSONEEL	18

KLEINHANDELSBELEID IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Initiatiefadvies van de Kamer van de Middenstand bij de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

15 januari 2007

INLEIDING

Op 21 september 2006 werd de Kamer van de Middenstand, die binnen de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd ingesteld, vernieuwd.

De Kamer van de Middenstand is op 14 november 2006, 12 december 2006 en 15 januari 2007 bijeengekomen om een reflectie rondom het « Kleinhandelsbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest » op te starten. Dit advies is het resultaat van deze reflectie. De in Brussel gevestigde kleinhandel geniet van het nationaal en internationaal imago van Brussel, samen met diens functies als hoofdstad van België en van de Europese Unie, net zoals het Gewest geniet van de economische impact van zijn handelszaken.

De Kamer van de Middenstand steunt haar reflectie op de bevindingen die haar leden hebben geformuleerd, evenals op de noden die de kleinhandels in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te kennen hebben gegeven. Bijgevolg is ze ingegaan op verschillende domeinen, die de kleinhandel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beïnvloeden.

De Kamer van de Middenstand is ervan overtuigd dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest alles in het werk moet stellen om enerzijds zijn bestaande kleinhandels te behouden en de kwaliteit en het professionalisme ervan moet verbeteren, en anderzijds om de oprichting van nieuwe handelszaken te bevorderen, die op hun beurt tewerkstelling creëren. Naast de buurtwinkels en de kleinhandels moet het Gewest zich eveneens om de vestiging van groothandels bekommeren.

Het Gewest heeft op het niveau van de handel al enkele maatregelen aangenomen, maar toch moet men vaststellen dat een globaal beleid ter ondersteuning en dynamisering van de kleinhandel ontbreekt. Anderzijds onderlijnt de Kamer van de Middenstand in dit opzicht het ontbreken van een subwerkgroep 'handel', die nochtans in het Actieplan van het Contract voor Economie en Tewerkstelling was voorzien. Bijgevolg pleit ze ervoor dat de overheid concrete maatregelen ter zake zou nemen.

ADVIES

De Kamer van de Middenstand houdt eraan om meteen al de gewestelijke beleidsverklaring van 18 oktober 2006 inzake het handelsbeleid te eren. Ze vindt het immers positief dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering heeft aangekondigd dat ze weldra over een 'Schema voor handelsoontwikkeling' zal beschikken, dat als referentie-instrument voor haar keuzes op het vlak van handelsstedenbouwkunde zal dienen, en dat ze daarnaast ook nieuwe handelswijken in moeilijkheden in functie van de begrotingsmiddelen zal steunen. De Kamer van de Middenstand wil bij de uitvoering van deze maatregelen worden betrokken.

De Kamer stelt drie onontbeerlijke kernideeën voor de handel op de voorgrond :

1. De **vrijmaking van financiële middelen, zowel op het niveau van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, als van de gemeenten, om een ambitieus beleid inzake handelsoontwikkeling te voeren**. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moet voordeel trekken uit zijn status van hoofdstad van Europa om zijn stad, cultuur, monumenten, gastronomie en handelszaken te promoten. Voldoende financiële middelen moeten het met name mogelijk maken om de handel te promoten, om de investeringen in deze sector te versterken, om gebouwen te renoveren en om de stadsomgeving (netheid, veiligheid, ...) van de handelskernen te verbeteren.
2. Een **plurimodaal beleid inzake mobiliteit en bereikbaarheid van de handelskernen** met inachtneming van de economische noden en de gedragingen van het cliënteel.
3. De tenuitvoerlegging van met name een reglementair beleid en instrumenten om een **strikt beheer van de handelsvestigingen te waarborgen met inachtneming van de impact op alle handelszaken**.

1. HANDELSVESTIGINGEN

Krachtens de wet van 13 augustus 2004 betreffende de vergunning van handelsvestigingen¹, is het College van burgemeester en schepenen van de gemeente, waar de handelsvestiging wordt gepland, de bevoegde overheid om de sociaal-economische vergunning van de commerciële eenheden van kleinhandels uit te reiken.

De Kamer van de Middenstand is van oordeel dat het gemeentelijk niveau niet het adequate niveau is om dit soort vestigingsvergunningen uit te reiken. De meeste gemeenten hebben immers niet de technische en menselijke middelen om deze dossiers te onderzoeken en te behandelen en om tot de noodzakelijke beslissingen over te gaan. Ze baseren hun beslissing dus hoofdzakelijk op de dossiers, die werden opgemaakt door de consultants die door de projectontwikkelaar werden betaald. Deze dossiers zijn vaak onvolledig en schenken geen aandacht aan de gevolgen van het project voor de zelfstandige handelszaken. Bovendien beconcurreren de gemeenten elkaar om deze handelszaken te mogen verwelkomen. Het Schepencollege heeft hierbij geen echte bewegingsvrijheid. De gemeente kan immers gevoelig zijn voor de beloften van de projectontwikkelaar inzake het creëren van werkgelegenheid. Tot slot stelt de procedure van stilzwijgende vergunning door de gemeente een probleem.

¹ 13 augustus 2004 - Wet betreffende de vergunning van handelsvestigingen. BS : 05-10-2004. Inwerkingtreding : 1 maart 2005.

Bijgevolg vindt de Kamer van de Middenstand het noodzakelijk om het **bevoegdheidsniveau betreffende de sociaal-economische vergunning** te wijzigen.

Volgens de Kamer van de Middenstand moet men de handel in het algemeen en de gemengde handel in het bijzonder stimuleren. Hiertoe moet het handelsaanbod gediversifieerd en zo volledig mogelijk zijn, zonder dat er echter een overaanbod is.

Bijgevolg moet men bij een geplande vestiging van een groothandel een bijzondere aandacht besteden aan de rol van stuwende kracht of aan de destructurende impact die deze groothandel op de plaatselijke handel kan uitoefenen. Er is nood aan een actieve sensibilisering voor vestigingen, daar waar een versterking van de plaatselijke handel mogelijk en/of wenselijk is. Tevens moet men samenwerkingsverbanden tussen kleinhandels en groothandels tot stand brengen (gedeelde parkings, gezamenlijke reclame, ...).

De **gevolgen van de vestiging van (al dan niet gespecialiseerde) groothandels** op de bestaande plaatselijke handel moeten dus minutieus worden geanalyseerd.

2. HANDELSSTEDENBOUWKUNDE

2.1 Stedenbouwkundige plannen

Het Gewestelijk Bestemmingsplan (GBP) beperkt de vestiging van grote voedingszaken, terwijl de buurthandel er in de hele stadsstructuur wordt toegelaten.

De « handelskernlinten » moeten handelszaken van elke soort en omvang opnemen.

De gespecialiseerde groothandel is toegelaten in de handelskernlinten, maar eveneens in de randgebieden (gemengde gebieden, administratieve gebieden en gebieden met stadsindustrieën).

Het Gewestelijk Ontwikkelingsplan (GewOP) vermeldt echter dat de gespecialiseerde groothandel zich mag vestigen voor zover de bestaande handelsstructuur, de levenskwaliteit en de mobiliteit worden gevrijwaard. Het bevat ook het beginsel dat de creatie van nieuwe handelspolen moet worden vermeden en dat nieuwe handelsvestigingen in de bestaande handelskernen moeten worden geconcentreerd.

Het GBP identificeert van zijn kant 104 handelskernlinten en 33 winkelgalerijen.

De Kamer van de Middenstand pleit ervoor om het beleid inzake de **handelskernen** te versterken en benadrukt dat het noodzakelijk is om via de kleinhandels een voldoende aanbod aan basisvoorzieningen in de wijken te behouden.

De Kamer van de Middenstand betreurt het dat het GewOP geen voorwerp van **uitvoerings- en begeleidingsmaatregelen** is geweest, om nieuwe kwaliteitsvolle handelsvestigingen in de bestaande handelskernen te promoten en om te vermijden dat destructurende handelsprojecten het levenslicht aanschouwen.

Ze acht het van belang om de aandacht maximaal op de handelszaken binnen de bestaande handelskernen te richten. De verspreiding van de handel buiten de handelswijken is immers een factor die hen minder aantrekkelijk maakt. In dit opzicht zou men subsidies moeten kunnen voorzien voor verhuizingen van handelszaken, die ermee akkoord gaan om een 'minder geconcentreerde' handelsomgeving te verlaten voor een beschikbare plaats in een dichtere kern. Voorbeeld van een dergelijke maatregel : de tussenkomst van een gemeente in 25 % van de kosten (met een maximum van 3.720 €) die dergelijke overdrachten of verhuizingen met zich meebrengen.

Het zou wenselijk zijn dat het **schema voor handelsontwikkeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**, dat voor de kleinhandel is voorzien, duidelijk zou definiëren welke soorten handelszaken geschikt zijn om zich in of in de buurt van de bestaande handelskernen te vestigen, alsook welke soorten handelszaken buiten deze perimeters kunnen worden toegelaten.

De beginselen, die in dit richtschema werden weerhouden, zouden aldus een instrument kunnen zijn om de « handelsmix » van de bestaande handelskernen te vrijwaren, door er een gevarieerde keuze aan kwaliteitsvolle handelszaken te behouden of te promoten : uitrusting, personenzorg, decoratie, speelgoed, voeding, vrijetijdsactiviteiten, enz., die hun commerciële basis vormen.

Het richtplan moet een instrument zijn, dat de specialiteiten en de sterke punten van de handelswijken vaststelt en dat de migratie van handelszaken naar deze wijken bevordert, om hen te concentreren, hen compacter te maken, samenwerkingsverbanden tussen complementaire kernen te organiseren en hen aldus aantrekkelijker te maken. Tevens zou het richtplan een inventaris kunnen opmaken van de handelsactiviteiten, die schade berokkenen aan of bijdragen tot het imago van een wijk en zijn omgeving, om aldus enkel de vestiging van activiteiten die « de commerciële identificatie » van een wijk versterken aan te moedigen.

De bestaande handelskernen moeten worden versterkt door met name een kruisbestuiving tussen verschillende functies en bepaalde bijzonderheden tot stand te brengen, zoals de herkenbaarheid (de samenhang van straten bijvoorbeeld), de 'herbergzaamheid' (zowel veiligheid als geborgenheid) en de bereikbaarheid (zowel figuurlijk als letterlijk). Bepaalde diensten, die op zaterdag niet toegankelijk zijn voor het publiek, moeten in de bovenverdiepingen worden ondergebracht.

Het einddoel is om het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in staat te stellen om zijn statuut van eerste handelspool van het land te handhaven en om de kwaliteit van de handelszaken, die zich in de handelskernen vestigen, naar een hoger niveau te tillen.

2.2 Administratieve procedures

Om een reëel evenwicht tussen de handelspolen en de randgebieden te waarborgen, is er op het niveau van de wetgeving nood aan reguleringswijzen. De Kamer van de Middenstand steunt een geïntegreerde globale benadering en vraagt om een stelselmatige toename van handelspolen te vermijden. Ze stelt de volgende hervormingen voor :

1. Voor alle omvangrijke handelsprojecten die zich niet in een handelskernlint bevinden : een verplichte voorafgaandelijke studie naar de impact op de hele bestaande handelsstructuur², de mobiliteit en de levenskwaliteit ;
2. Voorafgaandelijke toekenning van de sociaal-economische vergunning vóór de uitreiking van de stedenbouwkundige en/of milieuvergunning³.

2.3 Inventaris, observatorium en klantenstudies

De Kamer van de Middenstand vraagt dat het Observatorium van de Handel de instrumenten zou verschaffen, waartoe alle economische operatoren toegang hebben, zoals uiteengezet in punt 4.

² Met inbegrip van de zelfstandige handelszaken.

³ De uitvoering van een dergelijke impactstudie zou de gewestelijke overheden in staat stellen om hun beslissing met kennis van zaken van het vestigingsproject te nemen, om een klare kijk op de netto creatie van werkgelegenheid te hebben en om eventueel een corrigerend beleid te voeren. De toekenning vóór het indienen van de stedenbouwkundige vergunning zou de afgewezen projectontwikkelaar onnodig hoge administratieve kosten besparen. De gemeentelijke overheden zouden dan weer niet langer onder druk staan om de sociaal-economische vergunning toe te kennen van zodra ze de stedenbouwkundige vergunningen al zouden hebben uitgereikt.

2.4 Stedenbouwkundige lasten en fiscaliteit

De Kamer van de Middenstand stelt vast dat de stedenbouwkundige lasten, die de ontwikkelaar van een omvangrijk handelsproject moet betalen aan de overheid, die de stedenbouwkundige vergunning uitreikt, momenteel niet voor een openbaar programma tot herwaardering van de handelswijken kunnen worden bestemd (zelfs niet in de veronderstelling dat het project in kwestie een grote destructurende impact zou uitoefenen). Op dezelfde wijze wordt de gewestelijke fiscaliteit niet aangewend om toonaangevende handelszaken aan te trekken en om de nieuwe handelszaken in de handelskernlinten te concentreren.

Ze stelt vijf maatregelen voor :

1. Invoering van een regime van vrijhandelszone voor de handelskernlinten en de winkelgalerijen, die in het GBP werden geïdentificeerd ;
2. Wijziging van de reglementering betreffende de stedenbouwkundige lasten (en de parkinglasten), artikel 100 van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO), teneinde de lijst van handelingen en werkzaamheden uit te breiden, waarvoor de overheid die de stedenbouwkundige vergunning uitreikt stedenbouwkundige lasten kan bestemmen, om er de bijdrage aan openbare programma's tot herwaardering van de handelskernen in op te nemen (en niet langer enkel voor huisvesting en het wegnen) ;
3. Vrijstelling van stedenbouwkundige lasten voor de groothandels die zich in de handelskernen vestigen, die in het GBP werden geïdentificeerd en die een commerciële voortrekkersrol voor de wijk kunnen vervullen ;
4. Effectieve betaling van de stedenbouwkundige lasten voor de groothandels die zich vestigen buiten de handelskernlinten, die in het GBP werden geïdentificeerd ;
5. Instelling van statistische instrumenten, aan de hand waarvan de impact van de stedenbouwkundige beleidsvoeringen kan worden geanalyseerd.

2.5 Handelskerncontract

Het GewOP voorziet het handelskerncontract als instrument voor de herwaardering van de handelskernen. Ongeveer 40 handelskernen genieten momenteel hiervan. De Kamer van de Middenstand pleit voor een uitbreiding van het aantal handelskerncontracten op basis van objectieve criteria en van een **strategisch partnerschap, dat met en voor de plaatselijke handelaarsverenigingen werd georganiseerd**.

2.6 « Handelsmix »

De Kamer van de Middenstand drukt haar volledige steun uit voor de geplande versterking van de handelskernen, in het bijzonder voor wat de « handelsmix » betreft. Het overleg met de betrokken handelaars is in dit opzicht van fundamenteel belang.

De Kamer van de Middenstand is van oordeel dat creativiteit en innovatie in een internationale stad als Brussel een leuze moeten zijn. Het investeren in creatieve opleidingsvormen, het stimuleren van commerciële samenwerkingsverbanden en het invoeren van bijvoorbeeld het concept van buurtwinkels zijn opties. Hiertoe vraagt de Kamer van de Middenstand om een kwalitatieve studie naar de sociaal-economische functies van de buurtwinkels, « van vandaag en morgen » in het Brussels Gewest⁴ te verrichten. In functie van deze sociaal-economische rol zou men maatregelen moeten nemen om deze buurtwinkels te behouden of te versterken, in het bijzonder voor de kleinhandelaars in een eenpersoonsonderneming, die nood hebben aan een specifieke ondersteuning.

⁴ De Kamer van de Middenstand verwijst naar artikel 18 van de wet van 10 november 2006 betreffende de openingsuren in handel, ambacht en dienstverlening, die nu het College van Burgemeester en Schepenen een instrument verschaft om de vestigingen van nacht winkels en private telecommunicatiekantoren te reglementeren.

De Kamer van de Middenstand pleit eveneens voor meer creativiteit vanwege de Brusselse overheid en handelaarsverenigingen in de benadering van de diversiteit: nieuwe commerciële opportuniteiten en nieuwe groepen van zelfstandigen en consumenten (o.m. de nieuwkomers).

De aanwezigheid van voldoende winkels en kwaliteitsvolle handelszaken is een waarborg voor gezelligheid, maar ook voor economische groei en een goed stadsimago. Men dient dus het vertrek van toonaangevende handelszaken uit de handelskernen te vermijden, de vestiging van kwaliteitsvolle handelszaken te bevorderen, het fenomeen van leegstaande ruimten te bestrijden en de vestiging van handelsactiviteiten, die niet bijdragen tot het handelskarakter van de wijken, af te remmen, om zo een kwaliteitsvolle handelsmix te bevorderen (nachtwinkels, telefoondiensten, seksshops).

De Kamer van de Middenstand vraagt dat de overheid reglementen zou opmaken, die de vestigingen van nachtwinkels en van private telecommunicatiekantoren, overeenkomstig artikel 18 van de wet van 10 november 2006 betreffende de openingsuren in handel, ambacht en dienstverlening aan een voorafgaandelijke vergunning zouden onderwerpen.

2.7 Stedenbouwkundig overleg en stedenbouwkundige zekerheid

Een geslaagde stedenbouwkunde berust op het overleg met en de consensus van alle stadsactoren, waarbij wordt vermeden dat de legitieme belangen van sommigen van hen worden genegeerd of opgeofferd.

De stedenbouwkundige zekerheid is tevens onontbeerlijk voor de privé-investeerder, die nood heeft aan een klare en duidelijke kijk op de bestemming en de toekomst van de wijk waarin hij investeert, ongeacht van de termijn van een gewestelijke of gemeentelijke legislatuur.

Het overleg dat aan de verschillende ontwikkelingsprojecten van openbare ruimten, aan de wijzigingen van het wegennet, aan het verkeer en het parkeren, evenals aan de stedenbouwkundige projecten in de handelsaders voorafgaat, is ontoereikend. De handelaars hebben immers vaak het gevoel dat met hun mening geen rekening wordt gehouden. In dit opzicht pleit de Kamer van de Middenstand dus voor meer overleg tussen alle aanwezige actoren.

3. ONTWIKKELINGSFONDSEN

De aanzienlijke verhoging van de handelshuurprijzen (per m²) in bepaalde wijken en van de winkelprijzen in bepaalde perimeters leidt tot een progressieve verdwijning van de handelsdiversiteit, en in het bijzonder van kwaliteitsvolle zelfstandige handelszaken, waarvan de rendabiliteit het niet toelaat om dergelijke kosten te dragen.

De Kamer van de Middenstand meent dat de gemeenten en het Gewest zich zouden kunnen inspireren op bepaalde instrumenten, die in andere landen en in Frankrijk⁵ in het bijzonder worden gebruikt, zoals de oprichting op het gemeentelijk niveau van een **Fonds voor de ontwikkeling van de handel** onder het voorzitterschap van een vertegenwoordiger van de handelaars.

⁵ Frankrijk beschikt over twee instrumenten om op het niveau van het vastgoed in de handelswijken op te treden: het 'Fonds d'Intervention pour les Services, l'Artisanat et le Commerce' (FISAC) en grondregieën zoals de 'Société d'Economie Mixte d'Aménagement de l'Est de Paris' (SEMAEST). Het FISAC beoogt de financiering van verrichtingen tot oprichting, onderhoud, modernisering en aanpassing van handelszaken en industrieën om de economie in een wijk te behouden of te ontwikkelen. Het Fonds financiert individuele en collectieve projecten, die samen met het gemeentebestuur worden gerealiseerd. Voorbeelden van realisaties: renovatie van handelscentra, van overdekte markten, verfraaiing van uitstalramen, cofinanciering van straatanimaties. De SEMAEST beoogt de ontwikkeling van de handelswijken door in bepaalde wijken commerciële benedenverdiepingen op te kopen. Aldus controleert ze een handelsoppervlakte van 15.000 m². Het nagestreefde doel is om een zekere diversiteit te waarborgen en om de gevolgen van vastgoedspeculatie te vermijden.

De Kamer van de Middenstand pleit voor **de oprichting van een dergelijk gemeentelijk fonds voor de ontwikkeling van de handel**, in de vorm van een gemengde structuur onder het voorzitterschap van een vertegenwoordiger van de handelaars, met als financiële middelen de inbreng van de vroegere ontvangsten uit belastingen op handelsactiviteiten, zoals de stedenbouwkundige lasten betaald door bepaalde ondernemingen van de grootdistributie en door privé-fondsen, met name door handelaars, eventueel in de vorm van een solidariteitsbijdrage. Men zou een proefproject kunnen aannemen in de wijken waar er een consensus tussen de handelaars bestaat.

Met zo een instrument zou men de renovatiewerken kunnen financieren van professionele ruimten, gevels, uitstalramen, evenals de verhuizingen van in de handelsaders gevestigde handelszaken, die in het GBP werden geïdentificeerd en waarvan de handelsoppervlakte niet groter is dan 200 tot 300 m². Dit kan worden georganiseerd in het kader van een proactief omkaderingsbeleid en van een over de tijd verspreid globaal programma, dat zich op strategisch en prioritair verklaarde perimeters toespitst. *Dankzij een dergelijke maatregel konden in Nancy in twee jaar tijd 800 handelszaken worden gerenoveerd.*

Door dergelijke aanmoedigingsmaatregelen te nemen, in de vorm van kleine premies of financiële voordelen, kan de overheid regulerend en soms corrigerend optreden.

Bovendien heeft het werken rondom welbepaalde en over de tijd verspreide perimeters een meezuigend effect op de economische operatoren, handelaars en eigenaars. Met een dergelijk beleid zou men geleidelijk aan een kwaliteitsvolle handelsomgeving in de handelsaders tot stand kunnen brengen, daar waar dit momenteel ontbreekt.

4. HANDELSAANBOD

De Kamer van de Middenstand meent dat ze over kwantitatieve en kwalitatieve informatie⁶ over de handelsomgeving in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moet beschikken. Ze onderlijnt dat het GewOP (in Prioriteit 6) voorziet dat « *De evolutie van het aanbod van handelsruimten het voorwerp van continue monitoring moet uitmaken. Het Observatorium (van de handel) kan, uitgaande van een typologie van de handelskernen, een monitoringinstrument creëren aan de hand waarvan het gebruik van de handelsruimten kan worden geoptimaliseerd. Dit Observatorium zal zowel toegankelijk zijn voor de gemeenten als voor de privé-sector.* » Men moet echter vaststellen dat het **Observatorium van de Handel**⁷ vandaag nog geen dergelijke inventaris heeft opgemaakt, zodat het Gewest over geen enkel monitoringinstrument beschikt, dat kan helpen om op het vlak van lokalisatie en handelsbeleid beslissingen te nemen.

Om die reden vraagt de Kamer om daadwerkelijk een inventaris op te maken van alle handelszaken die in het Brussels Gewest zijn gevestigd, alsook om periodieke studies over de consumenten en het cliënteel te verrichten⁸. Vergelijkende studies (« benchmark ») met andere Belgische en Europese steden zou ook heel wenselijk zijn.

⁶ Bij de nuttige informatie vermelden we :

- de algemene gegevens over de wijk in termen van demografie en sociologie ;
- de inventaris van de parkeermogelijkheden ;
- de beschrijving van het handelsaanbod en de evoluties ervan (soorten handelszaken, oppervlakte, aantal lege cellen, niveau van de huurprijzen, juridisch statuut van de zaakvoerder, indicatoren van commerciële levensvatbaarheid) ;
- de opgave van de specialisaties van de handelspool, de omvang van het verzorgingsgebied, van de concurrerende polen ;
- de analyse van de vraag en van de onderzoeken bij de gezinnen.

⁷ Het Observatorium van de Handel maakt deel uit van het Bestuur Ruimtelijke Ordening en Huisvesting van het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

⁸ Het voorbeeld van verschillende steden in Frankrijk toont de haalbaarheid van dergelijke instrumenten, die toegankelijk zijn voor alle economische operatoren, aan.

Tevens acht de Kamer het nuttig om bij de pendelaars, bewoners en toeristen onderzoeken te verrichten naar hun noden en verwachtingen ten overstaan van de Brusselse handelszaken (openingsuren, uitverkopen, ...) en om een vergelijkende studie (« benchmark ») naar de handelspraktijken in Europa te verrichten.

Zoals vermeld in punt 2.6 over de handelsmix, vraagt de Kamer van de Middenstand om een kwalitatieve studie naar de sociaal-economische functies van de buurtwinkels « van vandaag en morgen » in het Brussels Gewest te verrichten.

Anderzijds acht de Kamer het nuttig om al deze bestaande gegevens te kunnen centraliseren in ofwel een specifieke website, ofwel de websites van de verschillende overheden (Gewest, gemeenten OCMW's, enz.) of op een centrale plaats die toegankelijk is voor het publiek.

Tot slot heeft het 'Centrum voor ondernemingen in moeilijkheden' van de Kamer van Handel en Nijverheid van Brussel vastgesteld dat de handel niet aan de evolutie van de wijk en de consumptiegewoonten is aangepast, terwijl er nieuwe vormen van handel opduiken en zich ontwikkelen (verkoop via het web, ...). De Kamer vindt het bijgevolg interessant om dieper op het thema in te gaan, zoals de verbetering van de strategische controlevoorziening om deze voor de handelaars goed verstaanbaar en bruikbaar te maken : informatie naar de handelaars toe, mogelijkheid om zijn positie tegenover de evolutie van de wijk na te gaan.

5. FISCALITEIT

De Kamer van de Middenstand pleit voor een beduidende verlaging van de gewestelijke fiscaliteit en niet *a priori* voor een stelsel van subsidies. In dit opzicht vraagt ze om voor de handelaars een informatiecampagne rond de voorzieningen voor overheidssteun aan de handelaars te voeren.

De Kamer van de Middenstand herinnert de Regering aan haar belofte om de forfaitaire gewestbelasting, die o.m. de zelfstandigen treft, volledig te schrappen en moedigt haar aan om op de ingeslagen weg voort te gaan.

De Brusselse gemeenten leggen de handelszaken een groot aantal diverse belastingen, heffingen en inningen op. Deze vormen van fiscaliteit verschillen van gemeente tot gemeente.

In verband met deze overvloed aan uiteenlopende belastingen, waarvan de inkohiering duur is en die door de betrokken economische actoren (ondernemingen in het algemeen en handelszaken in het bijzonder) slecht worden onthaald, drukt de Kamer van de Middenstand haar steun uit aan het initiatief van de Regering om in 2007 in het kader van het Contract voor Economie en Tewerkstelling de voorrang aan het Fiscaal Pact met de gemeenten⁹ te verlenen.

De Kamer van de Middenstand doet de Regering de volgende voorstellen :

- In verband met de plaatselijke fiscaliteit een **verplichte vaststelling door de overheid van de richtlijnen en van de precieze beperkingen**. Alle plaatselijke belastingen zouden moeten worden geglobaliseerd in één enkele jaarlijkse heffing, die de diversiteit van de belastingen voor de economische actoren zou vereenvoudigen en de vergelijking tussen de gemeenten, provincies en gewesten van het land zou vergemakkelijken.

⁹ Met name de oprichting van een Gewestelijk Fonds voor fiscale compensatie.

- **Instelling van een zelfstandige administratieve entiteit om te beslissen over het beroep tegen de inkohierungen van de gemeentebelastingen.** Vandaag zijn het inderdaad de gemeenten zelf die in eerste beroep beslissen. Ze zijn dus rechter in eigen zaken. Het is zo dat wanneer de klacht wordt verworpen, de rechtbank van eerste aanleg een mogelijkheid tot beroep biedt. Dit is echter een zware procedure, waarvoor men een advocaat moet inschakelen. Het in te stellen beroepsorgaan zou paritair moeten zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van de handelaars en vertegenwoordigers van de gemeenten - teneinde de neutraliteit van zijn beslissingen te bevorderen - en door een magistraat moeten worden voorgezeten. Zijn advies inzake gemeentebelasting zou a priori verplicht moeten worden gevraagd en zou vanzelfsprekend dwingend voor de gemeenten zijn. Tot slot zou elk beroep inzake de inhoud van een belasting, dat individueel werd ingediend en ontvankelijk werd verklaard, automatisch tot de annulering van de betrokken belasting moeten leiden.
- **Neerwaartse herziening van de kadastrale inkomens en van de onroerende voorheffing van de handelspanden in de handelskernlinten,** in het bijzonder deze die het voorwerp zijn van openbare herwaarderingsprogramma's en deze die voor de handelszaken ontoegankelijk zijn geworden. De Brusselse Regering zou hieromtrent met de federale Regering stappen moeten ondernemen.

Voor het gemeentelijk niveau formuleert de Kamer van de Middenstand de volgende voorstellen :

- **Opmaak van een inventaris en een kosten-baten doorlichting van de plaatselijke belastingen en de schrapping van de minst rendabele belastingen** ten gunste van de gemeentelijke opcentiemen. De gemeenten zouden de belastingen zoveel mogelijk moeten groeperen om er het hoogste rendement uit te halen en om zo de kosten voor de kleine ondernemingen te drukken ;
- **Schrapping van alle verouderde, onaangepaste en incoherente belastingen** (tegenover de steun die anderzijds aan de ondernemingen wordt toegekend), zoals de belastingen op het tewerkgesteld personeel, computers, ... Het is immers incoherent om steun en faciliteiten te bieden aan ondernemingen, die personeel aanwerven, en om terzelfder tijd op het plaatselijk niveau het aantal loontrekkers te belasten, die diezelfde ondernemingen tewerkstellen... Het is net zo incoherent om de kleine en middelgrote ondernemingen ertoe aan te zetten om gebruik te maken van nieuwe technologieën door ICT-cheques toe te kenen en om terzelfder tijd computers te belasten ;
- **Herbestemming van de gemeentebelastingen die de stedelijke animatie-activiteiten bezwaren.** Bijvoorbeeld de belasting op de uithangborden, die fundamentele factoren voor de commerciële aantrekkingskracht en de omgevingsveiligheid van de handelsaders zijn, en de belasting op de betalende parkings betaald door de ondernemingen van de grootdistributie, waarvan de opbrengst zou moeten worden bestemd voor de financiering van economische of commerciële promoties (animaties, toeristische initiatieven, ...) ;
- **Globalisering van alle plaatselijke belastingen in één enkele jaarlijkse inning.** Deze groepering zou een dubbel voordeel hebben : de diversiteit van de belastingen voor de economische actoren vereenvoudigen en de vergelijking tussen gemeenten, provincies en gewesten van het land vergemakkelijken ;
- Tot slot, **de handelaars beter informeren** over de doelstellingen, de inning en de bestemming van de huidige plaatselijke belastingen (met inbegrip van de retributies).

6. VEILIGHEID EN LEEFMILIEU

De Brusselse gemeenten hebben met de federale Staat veiligheids- en preventiecontracten en/of met het Gewest preventiecontracten afgesloten.

Toch blijft er in bepaalde wijken een onveiligheidsgevoel bestaan. Het noodzakelijke beleid moet een transversaal karakter hebben. De versterking van de veiligheid beperkt zich niet tot alleen maar politiemaatregelen, maar is ook afhankelijk van het beleid op het niveau van het onderwijs, de stedenbouwkunde, de strijd tegen werkloosheid, de straatverlichting, het gemengd karakter van de handelszaken, ...

Dit zijn enkele maatregelen, die de Brusselse handelaars wensen :

1. Informatie en opleiding van de zelfstandigen en hun personeel inzake (organisatorische, elektronische, ...) preventietechnieken ;
2. De invoering van fiscale stimuli ten behoeve van de veiligheid van de handelaars ;
3. De algemene installatie van een alarmknop die de handelaar rechtstreeks met het commissariaat verbindt ;
4. De aanpassing van de openbare nachtverlichting aan de openingsuren van de winkels ;
5. De verlichting van uitstalramen met modernisering van de tellers en een voordeeltarief voor de verlichting van uitstalramen 's nachts in het kader van een partnerschap onder de handelskernen, de elektriciteitsmaatschappijen en de gemeenten ;
6. De plaatsing van efficiëntere bewakingscamera's op bepaalde strategische plaatsen, zowel in de winkels als in de openbare ruimte ;
7. Regelmatige reiniging van graffiti en tags ;
8. Een onderzoek naar de interventietijden van de ordemachten ;
9. Een grotere aanwezigheid van de politie (of van hun technisch-preventieve adviseurs) op het terrein ;
10. De aanwerving door de gemeenten van stewards voor alle winkelstraten ;
11. De oprichting door de gemeenten van een milieu-netheidspolitie ;
12. De handelswijken verlichten en kleur geven ;
13. Concrete maatregelen nemen om bedelarij en de gevolgen ervan te bestrijden.

De Brusselse handelszaken worden al te vaak geconfronteerd met winkeldiefstallen en kleine delicten en vragen dat de Regering het federaal niveau en de Parketten van deze problematiek en de gevolgen ervan bewust zou maken.

7. MOBILITEIT

De mobiliteit en toegankelijkheid vormen het hart van de dynamiek van de Brusselse handelsaders.

Het beleid inzake mobiliteit en bereikbaarheid moet rekening houden met het ultra-concurrentieel universum, dat de distributiesector van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kenmerkt. Deze concurrentie vindt plaats tussen de verschillende soorten en vormen van handelszaken (handelspolen, handelscentra, ...) en volgens de lokalisatie (stadscentrum, hypercentrum, rand, provincie, ...). Ze wordt ook verklaard door de context waarbij de consument steeds mobieler en steeds minder trouw wordt.

De perifere handelsconcentraties kunnen immers sterk concurreren met de handelszaken van het stadscentrum en het hypercentrum, en zelfs nog sterker wanneer ze bovendien over vergelijkende voordelen op het niveau van de bereikbaarheid beschikken.

Bovendien bestaat het cliënteel van de handelszaken van het hypercentrum van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hoofdzakelijk uit kopers uit de randgemeenten, die zeer vaak behoren tot de klassen met gemiddelde en hoge inkomens, die zich hoofdzakelijk met de wagen verplaatsen en die meer verbruiken dan de consument die in Brussel woont. Het behoud van dit verre cliënteel is van fundamenteel belang voor de economische gezondheid van de handelskernen, zoals deze van het hypercentrum (benedenstad, bovenstad, Zavel).

De bereikbaarheid van de handelszaken is bijgevolg een essentieel element voor de commerciële aantrekkingskracht. In een dergelijke context is het uiterst belangrijk dat de verkeersplannen de bereikbaarheid van de Brusselse handelszaken handhaven en zelfs verbeteren, zowel voor de voetgangers als voor alle transportmiddelen, met inbegrip van de auto waarmee nog steeds veruit de meeste verplaatsingen worden gemaakt voor aankopen en ontspanning in talrijke handelskernen, en in het bijzonder in de handelskernen met een supra-regionale, regionale en intergemeentelijke bestemming.

De Kamer van de Middenstand pleit voor **plurimodale verkeersplannen** die gericht zijn op de bevoorrading van de winkels in de stad, maar eveneens op de bereikbaarheid voor de niet-gemotoriseerde klanten.

De Kamer van de Middenstand pleit dus voor de volgende maatregelen :

- De tenuitvoerlegging van het GEN en de kwalitatieve verbetering van het openbaar vervoer (snelle frequenties, geen lastonderbrekingen, aangepaste uurroosters) om het aantal woon-werkverplaatsingen met de auto te verminderen ;
- De intensifiëring van de ondernemingsplannen via met name diverse fiscale stimuli ;
- Bij de toekenning van de vergunningen rekening houden met de parkeerbehoeften van de voertuigen die bij de bouw van nieuwe woningen worden gebruikt ;
- Een beleid ter promotie van het « schone voertuig » ;
- Voor de verregaande herinrichting van het wegennet in de handelskernen moet een vergunning van het sociaal-economische type worden aangevraagd ;
- De voorafgaandelijke realisatie van neutrale en wetenschappelijke studies naar de effecten van de belangrijke wijzigingen van de autoverkeersplannen in de handelskernen op het vlak van mobiliteit en op het sociaal-economisch vlak. Noch naar de projecten, die momenteel in het stadscentrum worden uitgewerkt om de rijstroken van de centrale lanen en van de Pachecolaan te halveren, noch naar het omvormen van de Grasmarkt tot een voetgangersgebied, is tot op heden geen enkele bruikbare economische effectenstudie verricht. Dergelijke projecten kunnen de handelswijken immers onbereikbaar maken voor het regionaal en supra-regionaal cliënteel ;
- De verregaande wijziging van de handelsomgeving (herinrichtingen, wijzigingen van verkeerssituaties, ...) moet in nauw overleg met de plaatselijke handelaarsverenigingen worden doorgevoerd ;
- De aanleg van ontradingsparkings aan de belangrijke toegangswegen tot het Gewest, in combinatie met openbaar vervoer dat de consument snel naar de stadscentra brengt, moet eveneens worden gerealiseerd.

Daarnaast worden de mobiliteit en de bereikbaarheid van heel wat handelszaken ook geschaad door wegenwerken, door werken aan aangrenzende gebouwen, ... Om aan deze overlast beter het hoofd bieden moet er enerzijds stelselmatig een overleg met de handelaars worden georganiseerd. Anderzijds is er nood aan een betere coördinatie met tussen gemeenten bij de uitvoering van werken en inrichtingen van wegen die over meerdere gemeenten lopen.

Tot slot acht de Kamer van de Middenstand het noodzakelijk om bij elke creatie van een voetgangersgebied een studie over de uitvloeiing naar naburige wijken en een studie over de sociaal-economische impact voor zowel de bestaande handelsstructuren als voor de nabije omgeving te verrichten.

8. PARKEREN

De toestand vertoont vanzelfsprekend contrasten en verschillen naargelang de wijken. Sommige wijken hebben een plaatselijke bestemming met een buurtcliënteel. Omgekeerd trekken wijken met een supra-regionale bestemming, die belangrijke tewerkstellingspolen zijn, een vrij groot cliënteel van buiten de hoofdstad aan.

Het logisch gevolg is dat het mobiliteitsbeleid een gedifferentieerde benadering in functie van het verzorgingsgebied en van de herkomst van het cliënteel vereist.

Het GewOP voorziet een dergelijke benadering : *« er moet meer overleg over de parkeerproblematiek worden gepleegd, rekening houdend met de noden van de klanten en van de bewoners ».*

Volgens de handelaars moet het mobiliteitsbeleid de functionaliteit van het **parkeren** beter organiseren en een aantal maatregelen nemen, zoals :

- Vrijuit de mogelijkheden onderzoeken om terreinen, gebouwen of lege kelderverdiepingen tot buurtparkings om te vormen, en zelfs om in nieuwe private en openbare ondergrondse parkings te investeren ;
- Met de eigenaars van gebouwen partnerschappen met ondergrondse parkings afsluiten om zo 's avonds en in het weekend parkeerplaatsen te delen ;
- Met de uitbaters van openbare parkings onderhandelen over tarieven die het kortparkeren bevorderen, met het eerste kwartier gratis ;
- Betere informatie over de lokalisatie, toegankelijkheid en beschikbaarheid van de openbare parkings door een kaart met alle beschikbare parkings op te maken en deze aan alle bewoners van het Gewest te bezorgen ;
- Investeren in beveiligde parkings (verlichting en bewaking), kwaliteitsvolle parkings (comfort, aangepaste uurroosters, toiletten, ...), parkings met aantrekkelijke tarieven (eerste kwartier gratis en progressiviteit), parkings met een adequate signalisatie ;
- De bewegwijzering en de signalisatie van openbare- en privéparkings vóór de ingangen van de wijken, met opgave van het aantal beschikbare plaatsen in real time door middel van lichtpanelen, van een website, ... Het recente geleidingssysteem voor dienstdoende parkings, dat de Brusselse Minister van Mobiliteit heeft voorgesteld, zou tot een groter aantal wijken moeten worden uitgebreid ;
- Op het wegennet het parkeren voor buurtbewoners organiseren : verboden in de winkelstraten tussen 10 en 16 u., maar voor het parkeren in de aanpalende straten persoonlijke bewonerskaarten uitreiken ;

- Op het wegennet het beurtelings parkeren met het eerste kwartier gratis en een progressiviteit organiseren ;
- In de nieuwe woongebouwen voldoende ondergrondse parkings ter beschikking stellen ;
- Het aantal plaatsen voor het laden en lossen verhogen en een effectieve controle op het naleven van de leveringszones ;
- Het aantal parkeerplaatsen bestemd voor leveringen controleren en zonodig verhogen ;
- De kwaliteit van de dienstverlening en het comfort van het openbaar vervoer verbeteren (meer zitplaatsen, aangepaste uurroosters, minder lastonderbrekingen, ...) ;
- Verveelvuldiging van het aantal beveiligde parkeerplaatsen voor fietsers en bromfietsers in de handelswijken.

9. OPRICHTING VAN ONDERNEMINGEN EN ADMINISTRATIEVE FORMALITEITEN

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bestaan er talrijke privé-organisaties, die de nieuwe ondernemingen diensten verlenen. De ondernemingsloketten en hun begeleidingsdienst zijn noodzakelijk. De Kamer onderlijnt haar omstandige standpunt bij de eerste evaluatie (2005-2006) van het Contract voor Economie en Tewerkstelling¹⁰, meer in het bijzonder in het werkteerrein 15. Hierbij herhaalde de Kamer dat de organisaties voor bijstand en steun aan de KMO's & ZKO's en de diensten voor oprichting van ondernemingen van de privé-sector hun samenwerking met de openbare sector voorstellen, naar het voorbeeld van wat men voor het 'Plan voor de overdracht van ondernemingen' heeft kunnen realiseren. Bovendien zouden de gemeenten de middelen van hun dienst voor de middenstand kunnen verhogen, die als informatieloket optreedt door de ondernemers/bedrijfsleiders de weg te wijzen.

Ten slotte is de eenvoud waarmee een handelszaak kan worden geopend, ingevolge de administratieve vereenvoudiging¹¹, paradoxaal één van de oorzaken van de moeilijkheden waarmee de handelaar later wordt geconfronteerd. Teveel handelaars storten zich nog steeds al te lichtzinnig op de oprichting van hun onderneming, vaak zonder vestigingsstudie, met een gebrek aan vaardigheden op het vlak van het beheer van hun activiteiten, ...

De Kamer van de Middenstand stelt dus voor :

- om de toekomstige handelaar ertoe aan te zetten om over zijn project na te denken door stelselmatig een businessplan (haalbaarheid, vestigingsstudie) en een financieel plan (zoals voor de vennootschappen met onbeperkte aansprakelijkheid) op te maken ;
- de operationele omkadering op het terrein te bevorderen, die volgens de Kamer net zo belangrijk is (opleiding in de verschillende facetten van het beheer, opvolging en begeleiding, ...) ;
- de overheid ertoe aan te zetten om :
 - het 'e-government' te verbeteren (door met name de invoering van een bewijs van ontvangst van de officiële documenten, de invoering van een maximale antwoordtermijn, ...) ;

¹⁰ Verslag van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 16 november 2006 betreffende de eerste jaarlijkse evaluatie (2005-2006) van het Contract voor Economie en Tewerkstelling.

¹¹ Behalve vergunningen die nog steeds te ingewikkeld en te lang worden geacht.

- de ambtenaren basisopleidingen te verschaffen om ze van de werkelijkheden van de kleine en middelgrote ondernemingen bewust te maken (bijv. op het vlak van bedrijfsbeheer).

10. BEVORDERING VAN DE HANDEL

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest omvat diverse en kwaliteitsvolle handelsactiviteiten. In die zin is de bevordering van de handel gegrond : de handel in Brussel is nog steeds te onbekend voor de al dan niet Brusselse consumenten.

De Kamer van de Middenstand formuleert de volgende aanbevelingen :

- Van nature staan de handelaars eerder sceptisch tegenover nieuwe initiatieven. In het verleden werden teveel zaken gelanceerd, die nadien niet werden opgevolgd. Men heeft maar weinig vertrouwen in nieuwe projecten. Men moet de economische actoren (de handelaars) van bij het begin van de initiatieven op de hoogte brengen, indien men ze erbij wil betrekken. Het zou niet mogen dat ze de initiatieven via de pers vernemen. Er is nood aan een jaarplanning met thema's, die het cliënteel aantrekken.
- Het lijkt opportuun om de handelaars van éénzelfde wijk voor één gezamenlijk doel te mobiliseren en om per wijk de zichtbaarheid van de handelszaken te verbeteren. Elke wijk heeft zijn eigen verleden, entiteit en handelszaken die bij de naburige ondernemingen, bewoners en toeristen onvoldoende op de voorgrond worden geplaatst. Dit betekent dat men de dynamiek van de zaakvoerders van buurtwinkels en kleinhandels moet stimuleren (vooruitlopen op de evolutie van de buurt, sociale tendensen zoals vergrijzing, kleine gezinnen, verhoging van het aantal gezinnen met twee lonen, ...).
- Hieruit blijkt dat men in het soort promotionele acties gradaties kan voorzien. Het lijkt het best om in eerste instantie met eerder passieve acties van start te gaan (die geen al te grote implicatie vanwege de handelaars vereisen) en om maar in een tweede fase meer actieve acties te voorzien (waarbij men de handelaar vraagt om proactief te zijn).

De Kamer van de Middenstand vraagt om de volgende mogelijke acties in overweging te nemen :

1. Een echte gewestelijke informatiecampaagne uitwerken met de invoering van een logo en van een slagzin (ondersteund door affiches en mailings).
2. Een visuele en audiovisuele marketingcampaagne uitwerken, die de buurthandel op de voorgrond plaatst (TV- en radiospots).
3. De bevolking bewustmaken van de sociaal-economische functie van de handelszaken, bijvoorbeeld via de invoering van een waardebon voor de nieuwe bewoners door de gemeente in samenwerking met de kleinhandelaars.
4. Met de MIVB een multimedialprogramma in de « trams/metro's/bussen » tot stand brengen om de reizigers te informeren over het handelsaanbod van de doorkruiste wijken en per lijn een specifiek commercieel informatieblaadje opmaken.
5. Informatie over de handel in Brussel voor iedereen en voor de buitenlandse bezoekers centraliseren : website en adressen-/informatieboekje, ... Maken van filmpjes die doorlopend in hotels, administraties en postkantoren kunnen worden vertoond.
6. Lege uitstalramen gebruiken om tentoonstellingen te promoten en om andere informatie van algemeen nut te verspreiden.

7. De haalbaarheid van een gewestelijke getrouwheidskaart onderzoeken.
8. Tot slot, 's avonds de « kwaliteitsvolle » uitstalramen verlichten (daar waar men een inspanning heeft vastgesteld) door middel van subsidies of kortingen bij de energieleveranciers.

11. TOERISME

Het professioneel en vrijetijdstoerisme creëert een toegevoegde waarde voor de sector van de kleinhandel. De attracties, de musea, het patrimonium, de internationale congressen en vergaderingen zijn hierbij de voortrekkers.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft een tekort aan onthaalinfastructuren voor congressen. De heropening van het Congrespaleis laat op zich wachten. Hetzelfde geldt voor het bouwproject van een Conferentiecentrum met een grote onthaalcapaciteit.

Tevens heeft het Gewest nood aan een ambitieus beleid, inzake animaties en evenementen met een regionale en supra-regionale dimensie, die op lange termijn wordt gepland. Om de aantrekkingskracht te vergroten moet men in dit kader een verlichtingsbeleid voeren, met name voor de gebouwen met een erfgoedwaarde, in het bijzonder in de wijken in de buurt van de toeristische handelskernen. Om het imago en de aantrekkelijkheid van de hoofdstad van Europa te versterken, moet men anderzijds een beleid inzake 'city marketing' (promotie, coherente aantrekkingskracht en ambitieuze professionele animatie)¹² ten uitvoer leggen. Het Gewest moet hiertoe voldoende middelen ontvangen en via een efficiënte communicatie in samenwerking met alle betrokken actoren, met inbegrip van de handelaars, economisch worden ontwikkeld (zie punt 10).

Het Gewest moet ook de draaischijf zijn voor de organisatie van reizen van en naar de naburige steden en landen. Hiertoe moet men in samenwerking met de touroperators nagaan hoe men de toeristische verblijven verder kan ontwikkelen.

Tevens dient te worden onderlijnd dat voor deze bevoegdheid van toerisme de twee Gemeenschappen moeten samenwerken en dat 'Brussel Internationaal - Toerisme & Congres' (BITC) hierbij actief moet worden betrokken.

In verband met het BITC betreurt de Kamer van de Middenstand dat men haar tot op heden nog niet heeft uitgenodigd om aan zijn beheersorganen deel te nemen. Ze meent dat ze hiervan deel moet uitmaken, opdat de handelssector zou worden verbonden aan het economisch beleid inzake toerisme in het Brussels Gewest enerzijds en om een effectieve kijk op de huidige werking van het BITC te hebben anderzijds.

Stelt zich eveneens nog de problematiek van de zichtbaarheid en van de promotie van het handelsaanbod van de gespecialiseerde handelskernen.

12. WERKGELEGENHEIDSBELEID

De Kamer van de Middenstand verwijst naar haar standpunt in het kader van de eerste evaluatie (2005-2006) van het Contract voor Economie en Tewerkstelling van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest¹³.

¹² Zoals Mode Design Brussels.

¹³ Verslag van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 16 november 2006 betreffende de eerste jaarlijkse evaluatie (2005-2006) van het Contract voor Economie en Tewerkstelling.

13. OPLEIDING VAN HANDELAARS EN HUN PERSONEEL

De Kamer van de Middenstand vraagt om de toegang tot de talen- en ICT-cheques tot de zelfstandigen, de zaakvoerders en het personeel van de kleine ondernemingen uit te breiden.

Bepaalde handelszaken worden met het probleem van een gebrek aan gekwalificeerd personeel geconfronteerd. Om dit te verhelpen meent de Kamer van de Middenstand dat de overheid haar inspanning op dit vlak moet versterken, en meer in het bijzonder concrete en praktische opleidingen voor de handelaars en hun personeel moeten organiseren in de domeinen van :

- preventie op het gebied van veiligheid ;
- verkoop (ook voor het personeel) ;
- onthaal in het algemeen en onthaal van de toeristische klanten (onthaal en aankondiging in een vreemde taal, aangepaste openingsuren, ...) ;
- assertiviteit ;
- talen (in functie van de nationale en internationale positie van Brussel).

Anderzijds moet de overheid, voor wat de door de ondernemingen georganiseerde opleidingen betreft, enerzijds de toegang tot de bestaande steun verbeteren en anderzijds de handelszaken laten weten dat er verschillende steunvoorzieningen bestaan, die in het kader van de Brusselse reglementering inzake economische expansie worden toegekend.

* *

In dit initiatiefadvies heeft de Kamer van de Middenstand heel wat concrete voorstellen geformuleerd, waarvan ze zou willen dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering deze zou ondersteunen. Deze voorstellen hebben vanzelfsprekend maar een kans op slagen voor zover de Regering de Kamer van de Middenstand van tevoren op regelmatige wijze betreft bij de werkzaamheden, die de verschillende initiatieven van de Regering voor een globaal beleid voorbereiden.

* * *